

DOSSIER

ABDOULLAH AL-MANSOURI ACHT JAAR GEVANGENSCHAP, ONRECHT EN ONZEKERHEID

Op 11 mei 2014 is het precies acht jaar geleden dat de Iraanse Nederlander Abdoullah Al-Mansouri de vrijheid werd ontnomen. Amnesty International staat stil bij acht jaar gevangenschap, onrecht en onzekerheid.

PERSONALIA

Naam:
Faleh Abdoullah Al-Mansouri

Geboren:
23 september 1945

Geboorteplaats:
Ahwaz Stad, Iran

Woonplaats:
Maastricht, Nederland

Vermoedelijke verblijfplaats:
Damghan-gevangenis in Semnan, Iran

Nationaliteit:
Nederlandse (sinds 1997)

Burgerlijke staat:
getrouwd, vier kinderen

**ABDOULLAH AL-MANSOURI
ACHT JAAR GEVANGENSCHAP,
ONRECHT EN ONZEKERHEID**

© Hugo Thomassen

VAN IRAN NAAR NEDERLAND

Abdollah Al-Mansouri was politiek actief in Iran. Hij hield zich bezig met de strijd voor onafhankelijkheid van de Ahwazi, een van de vele etnische minderheidsgroeperingen in Iran. De Ahwazi maken tussen de 3 en 8 procent van de Iraanse bevolking uit en wonen voornamelijk in de olierijke provincie Khoezistan, door Ahwazi 'Al-Ahwaz' genoemd. De Ahwazi worden door de Iraanse autoriteiten onderdrukt en gediscrimineerd, bijvoorbeeld bij de toegang tot huisvesting, onderwijs en werk. Dit leidt tot economische achterstelling, frustratie en al decennia tot onrust in Khoezistan.

Tijdens de oorlog tussen Iran en Irak in de jaren tachtig deserteerde Al-Mansouri uit het Iraanse leger. Omdat hij vreesde voor een zware straf vluchtte hij in 1989. Hij ontving de UNHCR-vluchtelingenstatus en kwam uiteindelijk naar Nederland.

Al-Mansouri vestigde zich in Maastricht en werd actief als vrijwilliger voor VluchtelingenWerk, Amnesty International en GroenLinks. Vanwege zijn maatschappelijke betrokkenheid werd hij in 2001 koninklijk onderscheiden als Lid in de Orde van Oranje Nassau. Al-Mansouri zette zich ook in Nederland in voor een onafhankelijk 'Al-Ahwaz'. Hij richtte samen met anderen de Ahwaz Bevrijdingsorganisatie (ALO) op, waarvan hij voorzitter werd.

GEVANGENSCHAP

Op 11 mei 2006 werd Abdollah Al-Mansouri in Syrië gearresteerd. Hij was daar om gevluchte Ahwazi te ontmoeten. Vijf dagen later leverde Syrië hem uit aan Iran. Lang na zijn arrestatie werd het eerste teken van leven vernomen, toen hij kort met zijn familie in Nederland mocht bellen. Hij klonk volgens hen 'zwak en gebroken'.

Naar verluidt vonden in juni en juli 2007 achter gesloten deuren rechtszittingen plaats. Welke aanklacht werd uitgebracht is onbekend. Vermoedelijk kreeg Al-Mansouri geen juridische bijstand van een advocaat naar keuze. Ondanks beloftes van de toenmalige Iraanse minister van Buitenlandse Zaken aan zijn Nederlandse ambtgenoot Ben Bot, waren er geen vertegenwoordigers van de Nederlandse ambassade aanwezig. Van een open proces was geen sprake.

In oktober 2007 berichtten verschillende media dat Abdollah Al-Mansouri ter dood zou zijn veroordeeld. Iran ontkende, maar gaf geen openheid. In november 2007 meldde de Iraanse ambassadeur in Nederland dat Al-Mansouri publiekelijk de verantwoordelijkheid zou hebben genomen voor een aantal aanslagen. Amnesty International vroeg de ambassadeur hierop tevergeefs om nadere inlichtingen. Voor betrokkenheid bij aanslagen is geen enkel bewijs geleverd.

Berichten dat Al-Mansouri tot dertig jaar cel zou zijn veroordeeld bereikten Amnesty in februari 2009. In mei 2009 meldde de Iraanse plaatsvervangend ambassadeur dat de straf was omgezet naar vijftien jaar, maar dat is nooit bevestigd. Vanaf juni 2009 werden vragen om opheldering niet meer beantwoord. Al-Mansouri's gezondheid leek vanaf 2010 achteruit te gaan. In september 2010 bereikte de familie een teken van leven van Al-Mansouri. Daarna bleef het 14 maanden stil. In november 2011 werd Al-Mansouri's zoon Adnan door zijn vader gebeld vanuit een gevangenis in de Noord-Iraanse stad Semnan. Al-Mansouri klaagde over zijn gezondheid en klonk zwak, maar was desalniettemin blij met het contact. Hij noemde het 'de beste dag in de afgelopen vijf jaar'. Sindsdien is er, met enkele onderbrekingen, regelmatig telefonisch contact.

OPHELDERING

Amnesty International en de Nederlandse overheid vragen Iran al zeven jaar lang om opheldering, onder meer met bezoeken en brieven aan, en demonstraties bij, de Iraanse ambassade. Onder de mensen die zich hebben ingezet waren Amnesty-directeur Nazarski, toenmalig burgemeester van Maastricht Leers, toenmalig minister van Buitenlandse Zaken Verhagen, en de (toenmalige) Tweede Kamerleden Koenders, Koser Kaya, Wilders, Van Bommel, Karimi en Peters.

Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft meerdere keren aandacht gevraagd voor de situatie van Al-Mansouri. Ook de Europese Commissie en toenmalig VN-secretaris-generaal Kofi Annan kaarten de zaak bij de Iraanse regering aan. Iran weigert echter stelselmatig ook maar de geringste duidelijkheid over de zaak te verschaffen.

CONSULAIRE BIJSTAND

Iran is internationaalrechtelijk verplicht om Nederland contact met Abdollah Al-Mansouri toe te staan en consulaire bijstand te laten verlenen. Dit staat in artikelen 5 en 36 lid 1 van het Verdrag van Wenen inzake Consulaire Betrekkingen, dat Iran op 5 juni 1975 ratificeerde.

Iran legt deze verplichting naast zich neer, aangezien het weigert de Nederlandse nationaliteit van Al-Mansouri te erkennen. Iran erkent alleen zijn Iraanse nationaliteit. Slechts eenmaal kon het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken Al-Mansouri ontmoeten. Najaar 2007 sprak een vertegenwoordiger drie kwartier met Al-Mansouri, onder toezicht van de Iraanse autoriteiten.

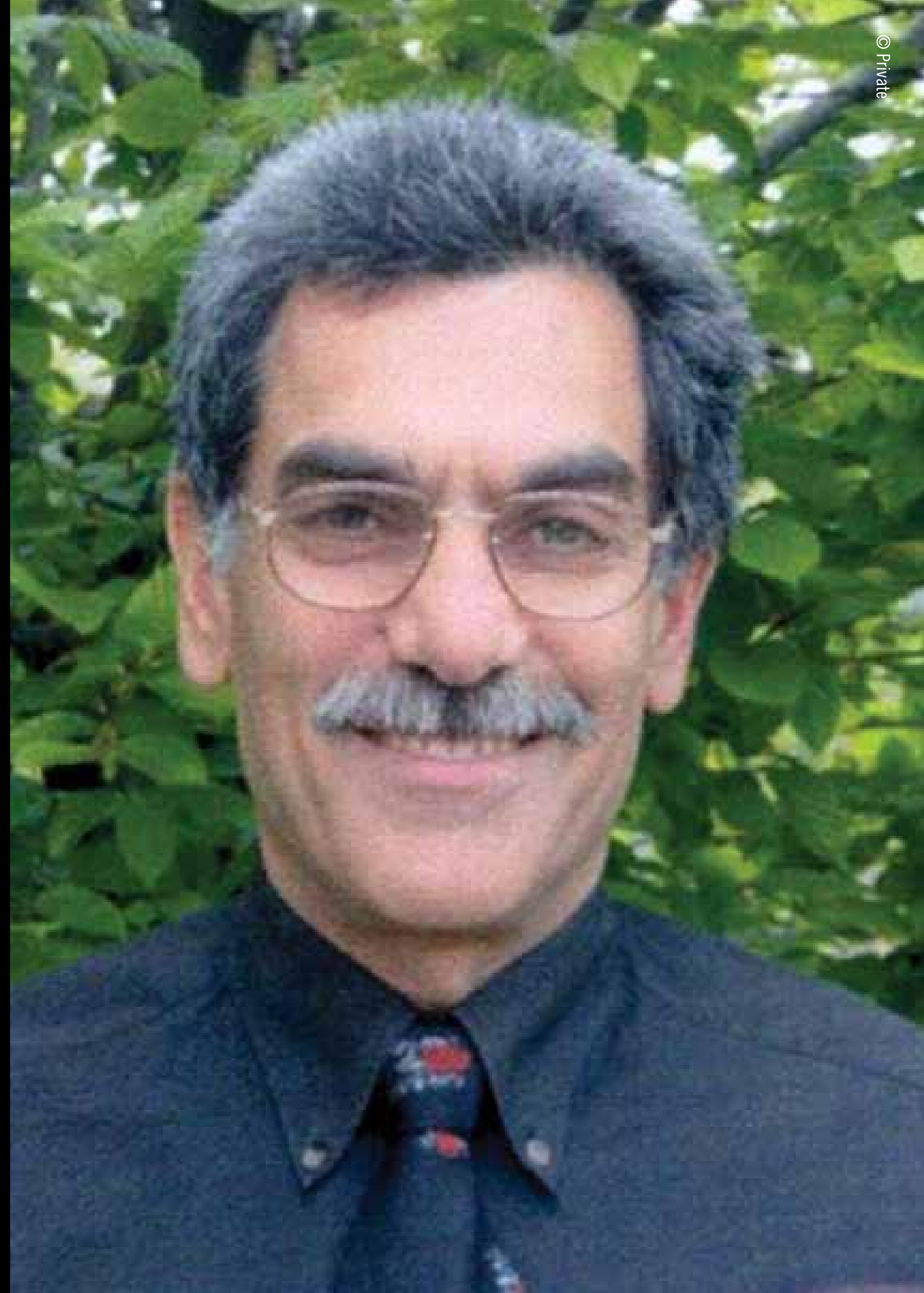
Het internationaal recht geeft niet volledig uitsluitel over gevallen van dubbele nationaliteit, maar over het algemeen geldt het principe van 'effectieve nationaliteit'. Dit wil zeggen dat de nationaliteit die in de praktijk wordt 'uitgevoerd', dominant en rechtsgeldig is. Omdat Al-Mansouri voor zijn aanhouding in Syrië meer dan zestien jaar in Nederland woonde, werkte en deelnam aan het publieke leven, vindt Amnesty International in zijn geval de Nederlandse nationaliteit dominant.

Daarnaast luidt artikel 15 lid 2 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens: 'Aan niemand mag willekeurig zijn nationaliteit worden ontnomen, noch het recht worden ontzegd van nationaliteit te veranderen.'

Ook andere in Iran gedetineerde Nederlanders wordt of werd het recht op consulaire bijstand van de Nederlandse autoriteiten ontzegd. Begin 2011 werd in de Tweede Kamer een motie ingediend waarin de Nederlandse regering wordt verzocht de mogelijkheid te onderzoeken om bij het Internationaal Gerechtshof hierover procedures tegen Iran te starten. Zo'n procedure blijkt mogelijk, maar de minister van Buitenlandse Zaken gaf voorlopig de voorkeur aan een 'consulaire dialoog' met Iran. Die dialoog is nog gaande.

ABDOULLAH AL-MANSOURI

- 11 MEI 2006** Arrestatie in Syrië.
- 16 MEI 2006** Uitlevering aan Iran.
- 12 JUNI 2006** Amnesty International spreekt de Syrische ambassadeur in Brussel.
- 4 AUGUSTUS 2006** Actie bij de Syrische ambassade in Brussel.
- OKTOBER 2006** Grote estafette-actie.
- 11 MEI 2007** Amnesty protesteert bij de Iraanse ambassade.
- 12 MEI 2007** Lawaaitocht in Maastricht.
- 28 OKTOBER 2007** Geruchten over mogelijk doodvonnis.
- 30 OKTOBER 2007** Minister Verhagen zegt de Tweede Kamer toe een topdelegatie naar Iran te sturen. Wakes bij de Iraanse ambassade en in Maastricht.
- NOVEMBER 2007** Vertegenwoordigers van Buitenlandse Zaken krijgen Al-Mansouri drie kwartier te spreken.
- 16 MEI 2008** Actie bij de Iraanse ambassade.
- 29 FEBRUARI 2009** Al-Mansouri bericht zijn familie dat hij tot dertig jaar cel is veroordeeld.
- 7 MEI 2009** Amnesty bezoekt de Iraanse ambassade. De plaatsvervangend ambassadeur meldt dat Al-Mansouri vijftien jaar cel heeft gekregen.
- 14 JUNI 2009** Amnesty vraagt om de tekst van de gerechtelijke uitspraak tegen Al-Mansouri. Amnesty-directeur Nazarski vraagt toestemming Al-Mansouri te mogen bezoeken.
- JANUARI 2010** Al-Mansouri klaagt over zijn gezondheid.
- 11 MEI 2010** Actiedag in Maastricht.
- SEPTEMBER 2010** Contact tussen Al-Mansouri en zijn familie.
- NOVEMBER 2011** Al-Mansouri belt met zijn zoon vanuit een gevangenis in Semnan. Hij vertelt dat zijn gezondheid zwak is. Sindsdien is er regelmatig telefonisch contact.
- 11 MEI 2012** Actiedag in Maastricht.
- 15 MEI 2014** Actiedag in Maastricht

AMNESTY INTERNATIONAL...

...EIST OPHELDING:

- Hoe luidt zijn veroordeling?

...EIST NALEVING VAN INTERNATIONALE VERPLICHTINGEN:

- Al-Mansouri moet consulaire bijstand van de Nederlandse autoriteiten worden toegestaan, overeenkomstig de bepalingen in het Verdrag van Wenen inzake Consulaire Betrekkingen.

MISSIE

Amnesty International streeft naar een wereld waarin iedereen alle rechten geniet die zijn vastgelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en andere internationale mensenrechtendocumenten. Amnesty doet onderzoek en voert actie gericht op het tegengaan en stoppen van ernstige schendingen van al deze rechten.

AMNESTY INTERNATIONAL

Postbus 1968

1000 BZ Amsterdam

T (020) 626 44 36

E amnesty@amnesty.nl

I www.amnesty.nl

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

